

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง: การแสดงออกในความเป็นผู้นำของผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย: กรณีศึกษาจังหวัดน่าน
 ผู้วิจัย: ด.ต.ธงชัย อินแกลง
 ชื่อปริญญา: วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)
 สาขาวิชา: ส่งเสริมการเกษตร
 ปรธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

(รองศาสตราจารย์ ดร.นำชัย ทนุผล)

12 กุมภาพันธ์ 2541

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกชุมชนในพื้นที่วิจัย (2) การแสดงออกในความเป็นผู้นำของผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยตามการรับรู้ของสมาชิกชุมชนในพื้นที่วิจัย ตามบทบาทการแสดงออกของผู้นำใน 8 ประเด็นคือ ผู้นำในฐานะผู้บริหาร ในฐานะผู้วางแผน ในฐานะเป็นตัวแทนติดต่อกับบุคคลภายนอก ในฐานะผู้ควบคุมความสัมพันธ์ของสมาชิกกลุ่ม ในฐานะเป็นคนกลางหรือผู้ตัดสิน ในฐานะผู้รับผิดชอบหรือตัวแทนรับผิดชอบ ในฐานะเป็นบิดา และในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้นำทางอาชีพ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกชุมชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านสว่างใหม่ ตำบลน้ำวาง อำเภอแม่จริม บ้านไร่ ตำบลอวน อำเภอปัว บ้านพงษ์ บ้านดอนกลาง ตำบลพงษ์ อำเภอสันติสุข บ้านห้วยล้อม ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน โดยได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบรวมจำนวนทั้งสิ้น 124 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้มานั้นได้นำมาถอดรหัสและวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 35 ปี และไม่เคยได้รับการศึกษาในสถาบันการศึกษา ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก และรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพรอง โดยมีรายได้เฉลี่ย 6,040 บาท ต่อครอบครัวต่อปี

การแสดงออกในความเป็นผู้นำของผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยตามการรับรู้ของสมาชิกชุมชน ในบทบาทการแสดงออกของผู้นำ 8 ประเด็น พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีการรับรู้การแสดงออกของผู้นำในฐานะต่างๆ ค่อนข้างสูงคือ มีคะแนนเฉลี่ยรวมถึง 1.80 และสามารถจัดเรียงลำดับความสำคัญของบทบาทความเป็นผู้นำที่แสดงออกได้ดังนี้คือ (1) การแสดงออกในฐานะผู้ควบคุมความสัมพันธ์โดยผู้นำจะเป็นบุคคลที่คอยให้การสนับสนุนสมาชิกชุมชนได้มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือหมู่คณะเพื่อเป็นการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ (2) การแสดงออกในฐานะผู้วางแผนผู้นำจะร่วมมือกับสมาชิกชุมชนมีการวางแผนป้องกัน การเกิดอาชญากรรมในท้องถิ่น (3) การแสดงออกในฐานะผู้บริหาร ผู้นำจะมีการร่วมกันกับสมาชิกชุมชนออกพัฒนาหมู่บ้าน โดยจะเป็นบุคคลที่คอยประสานงาน และนำสมาชิกชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ (4) การแสดงออกในฐานะคนกลางหรือผู้ตัดสิน ผู้นำจะเป็นบุคคลที่คอยประสานความเข้าใจของสมาชิกชุมชน เมื่อสมาชิกชุมชนเกิดความขัดแย้งกันในชุมชน (5) การแสดงออกในฐานะบิดา กรณีที่สมาชิกชุมชนมีปัญหาเดือดร้อนผู้นำจะคอยให้ความช่วยเหลือและช่วยแก้ไขปัญหาให้ตลอด (6) การแสดงออกในฐานะเป็นตัวแทนติดต่อกับบุคคลภายนอก เมื่อทางเจ้าหน้าที่ราชการหรือมีบุคคลอื่นมาเยี่ยมเยียนหรือมาชมกิจกรรมของชุมชน ผู้นำมักจะเป็นตัวแทนให้การต้อนรับพร้อมกับให้คำแนะนำชี้แจงถึงความเป็นมาของชุมชนทุกครั้ง (7) การแสดงออกในฐานะผู้รับผิดชอบหรือตัวแทนรับผิดชอบ หากเกิดกรณีมีสมาชิกชุมชนกระทำการผิดพลาดผู้นำจะเป็นผู้ออกรับผิดชอบสมาชิกเสมอโดยไม่ปิดความผิดไปให้บุคคลอื่น (8) การแสดงออกในฐานะผู้เชิญชวนหรือผู้นำทางอาชีพ ผู้นำจะมีการแสดงออกได้อย่างเหมาะสม จะมีการส่งเสริมให้สมาชิกนำพันธุ์พืชที่มีคุณภาพมาใช้ในการเพาะปลูก เพื่อเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมีรายได้สูงขึ้น และก่อให้เกิดการกินดีอยู่ดีตามอัตภาพ